MIELIPIDE

Taas on hukkakaura röyhyllä ja kylän suurviljelijä ei välitä mitään. Mikä neuvoksi? **LUKIJAN KYSYMYS TEKSTIVIESTIPALSTALLA**

LUKIJALTA

Maalaiset kyykkyyn pelottelukampanjalla

Maaseudulta asuvilta on viety oikeutus ja usko asumismuotoonsa ja elämäntapaansa määrätietoisen ja perusteellisen, vuosia ellei vuosikymmeniä kestäneen kampanjoinnin kautta.

Maaseudulla asuvat eivät saa tehdä mitään aloitteita elinolojensa parantamiseksi. Sellaiselle toiminnalle on kehitetty nimi siltarumpupolitikointi, joka on pilkkasana ja yleisesti hyvin paheksuttavaa toimintaa. Pitäisikö termi nykymaailmassa päivittää muotoon metroasemapolitikointi ja yhtä kaikki myös tuomita tuo urbaani toiminta?

Maaseudun asukkaat ovat tietysti myös jo lahjakkuutensa suhteen oletusarvoisesti muita huonommassa asemassa. 1980-luvulta saakka meille on opetettu, että innovaatiot voivat syntyä vain suurissa taajamissa. Viesti on selvä: turha yrittääkään mitään innovatiivista siellä maaseudun perukoilla.

Maaseudun asukkaiden syyllistämisen hyvä työkalu on myös ekologisuus- ja energiansäästövaatimusten korostaminen. Rakentaminen, infrastruktuuri, vuorovaikutus ja itse asiassa siis mikä tahansa toiminta voi olla tehokasta vain tiiviissä taajamissa. Kaikki taajamien ulkopuolella tapahtuva toiminta on moraalitonta luonnon tuhlausta, johon millään sivistysvaltiolla ei voi olla varaa.

Viimeisin ja näkyvä maalaisten pelottelukampanja liittyi kiinteistöjen hintoihin haja-asutusalueilla. Nyt viimeistään kannattaa myydä mökkinsä ja muuttaa kaupunkiin, sillä kohta maaseudun kiinteistöt ovat kaikki tyynni tai ainakin valtaosin arvottomia.

Teleoperaattoreilta olemme jo vuosikymmeniä saaneet kuulla, että voimavarat eivät riitä maaseudun tietoliikenneyhteyksien modernisointiin. Kuluttakoot rauhassa vanhat rautalankansa ja kuparikaapelinsa loppuun, sitten ehkä voimme tarjota langattomia yhteyksiä, mutta modernia kuitukaapelia on turha odottaa. Niin, ja modernit ja nopeimmat langattomat tekniikat varaamme tietysti vain kaupunkien asukkaille.

Pelkkä pelottelu ei tietenkään riitä. Ihan konkreettisiakin toimia maaseudun elinolojen heikentämiseksi tehdään päivittäin. Sairaalat ja terveyskeskukset, koulut, kirjastot, pankkikonttorit, Kelan toimipisteet, poliisiasemat, kaikki hivutetaan vähitellen vain suuriin väestökeskittymiin. Perässä seuraa myös kaupallinen toiminta, mukaan lukien elintarvikkeiden peruskauppa.

Liikenneasiat ovat hyvä märkä rätti, jolla maaseudun asukkaita voi aina kiusata. Peruspilari on yksityisautoilun kriminalisointi, niin mielikuvissa kuin käytännön toimissakin. Hyvä komponentti liikenteen portfoliossa maalaisten kiusaamiseksi on haja-asutusalueiden teiden jättäminen hoidotta. Sitten lykätään vielä päälle massiiviset leikkaukset syrjäseutujen joukkoliikenteeseen: vain sitkein sissi haluaa enää asua haja-asutusalueilla.

Maaseudun elinolojen tukahduttamisen kampanjaan kuuluu toki myös se, että maaseudulle edulliset trendit vaietaan kuoliaaksi. Etä- ja joustotyö on noussut maailmanlaajuiseksi muotitrendiksi – ei syyttä – ja kymmenissä maissa etätyön edistämistä tuetaan voimallisesti. Esimerkiksi vuotuinen etätyöpäivä on suuri kansallinen tapaus. Suomen politiikkaan näyttää sopivan se, että etätyöstä pitää vaieta: siitähän saattaisi jopa olla seurauksena, että joku jäisi maaseudulle töihin eikä päivittäin matkustaisi ruuhkaisiin kaupunkeihin.

Päinvastaisiakin toimenpiteitä on nähty maailmalla. Esimerkiksi Sveitsissä monin paikoin maksetaan maisematukea: Maanviljelijät ja haja-asutusalueiden asukkaat saavat tukea jo siitä, että pitävät tilansa asuttuina, viljeltyinä ja hoidettuina. Sveitsiläisille kaunis ja asuttu maaseutu on arvo, josta jo sinänsä kannattaa maksaa.

Onko realistinen tulevaisuudenkuva, että kuusi miljoonaa suomalaista istuu Helsingin Esplanadilla katukahvilassa lipittämässä lattea, ajaakseen sitten metrolla kotiin Ruoholahteen tai Kalasatamaan suunnittelemaan vuotuista erämaaretkeään Kehä I:n ulkopuolelle? Olisiko tuo edes toivottavaa? Miksi maaseutu pitää tyhjentää, kertokaa minullekin kun en itse ymmärrä.

Tämä kaikki maaseudun mustamaalaaminen on iskenyt suomalaisten kaupunkilaisten omaan nilkkaan. Mitäpä muutakaan Suomi on Euroopan mittakaavassa kuin yksi suuri maaseutumainen peräkylä.

Lontoosta katsoen Helsinki näyttää samalta kuin mitä Kilpisjärvi näyttää helsinkiläiselle. Samat argumentit, joita käytetään Suomen aluepolitiikassa, ajavat koko maamme globaalissa taloudessa suohon.

Reima Suomi
professori
Turku

KIMMO HAIMI

Liikenneasiat ovat hyvä märkä rätti, jolla maaseudun asukkaita voi aina kiusata, kirjoittaja toteaa. Jätetään tiet hoidotta ja viedään joukkoliikenne.

Tietoisku sateiden synnystä

Haluan kiittää luontokirjailija Seppo Vuokkoa 30.6. ilmestyneessä Maaseudun Tulevaisuudessa olleesta kolumnista ”Iltapäiväkuurojen salaisuus”.

Siinä oli todella tietoisku sateiden synnystä maapallolla.

Olen koko ikäni ollut kovasti kiinnostunut säistä ja niiden vaikutuksesta jokapäiväiseen elämään. On ne valtavia vesimääriä, mitä Vuokko kirjoitti kasvillisuuden haihduttavan vuorokaudessa.

Kaikkein helpommin sen havaitsee, kun taittaa nuoresta koivusta oksan. Aika nopeasti huomaa, kuinka lehdet alkavat lakastua tai menettävät kimmoisuutensa.

Se myöskin yllätti, että tämän veden haihdutuksen tärkein syy on kasviston jäähdytys. Eikö sekin ole jäähdytystä, ”kun ihmisen pitää otsa hiessä ansaita leipänsä”. Eikä meidän ihmisten pää ole se tärkein, missä lämmön ei pidä nousta liian suureksi ja otsan hiki jäähdyttää otsaa ja samalla koko päätä. No tämä oli sivuhuomio.

Kyllä metsät ovat tärkeitä planeettamme elämää ajatellen. Ihmiset ahneudessaan hävittävät metsiä eivätkä ota huomioon sitä, mitä se ajan mittaan vaikuttaa alueen ilmastoon.

Miksi eivät ilmastosta ja sen muutoksista murehtivat ihmiset ja järjestöt puutu tähän? Eikö sieltä pitäisi aloittaa asioiden korjaaminen, millä on ilmastoon suurimmat vaikutukset, ja puuttua sen jälkeen vasta tavallisen yksittäisen ihmisen elämiseen ja hiilijalanjälkeen.

Onko tässäkin niin, että korppi ei korpin silmää lyö.

Heikki Niittymäki
Masku

Vieraslajit

Hannele Partanen kirjoitti (MT 9.7.) miten talkoilla poistettaisiin vieraslajikasvit ja oma alkuperäinen laji pääsisi uudelleen esille.

Helpoin keino kasvien, muun muassa lupiinin hävittämiseen on velvoittaa maanomistajat puhdistamaan vieraslajit kuten romujenkin poistoon velvoitetaan (olet velvollinen omalla kustannuksellasi romut poistamaan, vaikka joku ne luvatta on maillesi kipannut).

Vieraslajien valtavaa leviämistä tapahtuu teiden ja ratojen penkoilta. Niitä on menneinä vuosina sinne kylvetty ja sieltä ne leviävät holtittomasti lähipelloille, harjuille ja metsiin. Siis tienpitäjä, pientareiden pitäjä, omistaja on ensimmäinen vastuullinen taho poistamaan kasvustot.

On muun muassa metsäfirmojen maita, jonne on tehty maa-ainesten läjityspaikkoja. Näistä uskoisin saadun kohtuulliset korvaukset. Siellä on juuri siemenet kypsyneet ja leviämässä edelleen lähialueille ja jopa naapurin metsiin. Mielestäni läjitysalueen omistaja on velvollinen poistamaan vieraslajikasvustot ja puhdistamaan naapurin maa-alueet ja metsät.

Näitä läjitysalueita voi seurata vaikkapa junan ikkunasta Helsingin ja Lahden välillä.

Kasvien hävittäminen talkoovoimin on mahdoton tehtävä. Vastuun pitää olla kasvien levittäjien ja maanomistajien yhteinen.

Ritva Salonen
Mäntsälä

Ota kantaa tekstiviestillä

- Harmittaa, suututtaa, ilahduttaa, ihmetyttää?
- Jaa mielipiteesi muiden lukijoiden kanssa lähettämällä se tekstiviestillä numeroon 173 172.
- Viestin enimmäispituus on 160 merkkiä ja yhden viestin hinta 50 senttiä.
- Viestin alkuun tunnus MT LU.

VIERASKOLUMNI

Biotalous yhdistää maatalouden ja teollisuuden

Euroopan parlamentti on järjestäytynyt ja vaikuttamisen paikat on jaettu.

Kerroin vaalikampanjan aikana, että tavoittelen maatalousvaliokunnan paikan lisäksi paikkoja talous- ja raha-asiain ja kansainvälisen kaupan valiokunnista. Tavoite toteutui osittain, kuten elävässä elämässä useimmiten. Sain maatalousvaliokunnan varajäsenyyden ja kansainvälisen kaupan valiokunnan jäsenyyden. Tulin valituksi parlamentin varapuhemieheksi. Nämä paikat antavat tuhdit eväät vaikuttaa asioiden valmisteluun ja päätöksiin.

Parlamentin maatalousvaliokunnan paikkajako on saanut suomalaisessa mediasssa ansaitsemansa isohkon huomion. Nosto ei ollut medialta harhalaukaus, vaan osoittaa ymmärrystä siitä, mitkä asiat ovat painavia EU:n asialistalla. Maatalousvaliokunnan merkitys kasvaa entisestään.

EU:n maatalouspolitiikan etuliite ”yhteinen” saa tulevan viiden vuoden parlamenttikaudella uusia, merkittäviä ulottuvuuksia, kun jäsenvaltioiden on otettava pitkiä harppauksia öljyn ja hiilen polttamisesta biotalouden ja uusiutuvien energialähteiden varaan rakennettavan tuotannon suuntaan.

Maa- ja metsätalouden merkitys kasvaa Euroopassa, koska ne kiinnittyvät entistä tiukemmin sekä teollisuuden että maailmankaupan rakennemuutokseen. Maa- ja metsätalous ja teollisuus kohtaavat samalla kentällä. Peltojen ja metsien raaka-ainetuotannossa on ratkaisun eväät uuden vihreän teollisuuden syntymiselle.

Samalla tavalla strateginen merkitys on elintarviketuotannolla maailmankaupassa. Sen tulemme huomaamaan, kunhan Yhdysvaltojen ja Euroopan unionin väliset kaupan avaamista koskevat keskustelut syvenevät.

Maa- ja metsätalouden, biotalouden ja kansainvälisen kaupan sovittaminen yhteen voi työstövaiheessa muistuttaa Rubikin kuution vääntämistä; se vaatii aikamoista ponnistelua. Unionin asettamat energia- ja ilmastopolitiikan tavoitteet voivat toteutua vain, jos peruspalikat saadaan kohdalleen.

Energiantuotannon pitää perustua uusiutuviin lähteisiin ja tavaratuotannon raaka-aineiden on oltava uusiutuvia sekä lopputuotteiden mahdollisimman tarkkaan kierrätettäviä. Kansainvälisen kaupan pelisääntöjen on tuettava energia- ja ilmastopolitiikan tavoitteiden mukaista kestävää tuotantoa.

Unionin on pidettävä maa- ja metsätaloutensa kaikissa jäsenmaissa iskukunnossa, jotta voimme luotettavalta pohjalta rakentaa uutta, biotalouden mukaista vihreää teollisuutta. Tässä kohtaa ”yhteinen” kuvaakin vahvaa ja monipuolista tuotantoa.

Euroopan suuri harppaus ulos hiilitaloudesta ei voi ponnistaa toiveiden tynnyristä. Tarvitaan jäsenvaltioiden ja unionin poliitikoiden ymmärrystä, tahtoa ja kykyä jouduttaa muutosta.

Presidentti Koivisto joskus muistutti, että suuret päätökset tehdään aina puutteellisen informaation varassa, eiväthän ne muuten olisikaan suuria päätöksiä. Näin on. Täydellisen tiedon vallitessa ei tehdä ”suuria” päätöksiä, vaan todetaan itsestäänselvyys.

Uuden biotalouden rakentamisen välttämättömyydestä ja tarvittavista rakennuspuistakin on tietoa riittävästi. Sen verran ainakin, että suurten päätösten edellytykset toteutuvat.

OLLI REHN on europarlamentaarikko.

olli.rehn@europarl.europa.eu

Koirasudet ovat salattu ongelma

Kun seuraan maamme suurpetopolitiikkaa ja ”sallittua keskustelua”, löydän jatkuvasti merkkejä syvälle juurtuneesta korruptiosta eli sellaisesta, jota olemme tottuneet näkemään lähinnä kehitysmaissa.

Keskustelua ohjataan pelolla, uhkailulla ja korkean tahon ohjeistuksella. Kritiikki vaiennetaan, kuten tapana oli pahimman suomettumisen aikana.

Sama neuvostotyyppinen fundamentalismi vartioi lehtien toimituksia ja pyrkii estämään vastakkaisten mielipiteiden esille tuloa. Avoimuus ja sananvapaus on hyve vain silloin, kun se palvelee virallista retoriikkaa.

Monet kuumat todisteet suurpetopolitiikastamme on tuhottu, mutta aihetodisteita riittää sitä enemmän. Kuten Reijo Hongisto toi esille (MT 4.7.), Juva Wolf Park sai ministeriöltä luvan hankkia kaksi sutta Ranuan eläintarhasta ja muutama vuosi myöhemmin kaksi sutta Ähtärin eläintarhasta. Molemmat eläintarhat kieltävät olleensa yhteydessä lupien hakijaan.

Kysymys on, miksi Juva Wolf Park lähtisi hakemaan siirtolupia, ellei siirrosta olisi etukäteen sovittu ja miten Juva Wolf Park on voinut kasvattaa koirasusia, ellei siellä olisi ollut aitoja susia siitosta varten?

Ranuan eläintarhassa oli vuonna 2008 sudet Leena, Ville, Halla, Huurre, Kuura ja Halti. Vuonna 2009 syntyi neljä pentua, jolloin susia oli yhteensä kymmenen yksilöä (*www.tunturisusi.com*). Vuonna 2010 kaksi sutta siirrettiin Italiaan, joten jäljelle jäi kahdeksan sutta. Kesällä 2013 jäljellä oli viisi sutta ja hieman myöhemmin samana kesänä kolme sutta.

Toki täyskasvuisia susia voidaan tappaa tai niitä voi kuolla, mutta eläintarha ei ole velvollinen kertomaan asiasta yhtään mitään. Se että eläintarhoilla on ”oma virallinen kirjanpito” ei kerro mitään sen tasosta, kuten esimerkki Rktl:stä osoittaa alempana.

Ähtärin intendentti on 1994 ollut yhteydessä ympäristöministeriön virkamieheen, koska hän halusi ottaa kiinni Perhon metsiin jääneitä koirasusia – niitähän ei virallisessa Suomessa ole edes ollut. Asialla oli kiire, koska hän tiesi, että Perhon metsissä oli yksi kantava koirasusinaaras.

Miten Ähtärin intendentti voi tietää, että Perhon metsissä on kantava koirasusinaaras?

Homma jäi silleen, mutta mainittu koirasusinaaras synnytti perillisiä, jonka jälkeläisistä käytetään nimitystä aito suomalainen villisusi.

Suomessa oli 1990-luvulla Luonnonvarainneuvosto, jonka pääsihteerinä toimi ympäristöjohtaja Veikko Marttila ja puheenjohtajana silloinen kansanedustaja Jari Koskinen. Neuvoston alaisuuteen nimettiin 1996 suurpetotyöryhmä puheenjohtajanaan susitutkija, kansanedustaja Erkki Pulliainen.

Työryhmälle annettiin ohjeeksi, että se ei saa antaa työstään tietoja julkisuuteen – näin toimittiin avoimuutta korostavassa Suomessa vielä senkin jälkeen, kun Neuvostoliitto oli kaatunut.

Salailu olisi vielä anteeksi annettavaa, mutta työryhmän muistioita ei löydy mistään. Kansallisarkistossa on työryhmän muistion paikalla tyhjä mappi, sen on joku käynyt tyhjentämässä.

Kuin rusina pullassa minulle tuli tieto siitä, että Rktl:n kudosnäytteiden arkistosta on kadonnut 48 suden kudosnäytteet vuosilta 1983–2007. Näytteitä ei löydy Joensuusta eikä Taivalkoskelta, mutta ne löytyvät Rktl:n kirjanpidosta.

Kuka on varastanut näytteet ja miksi? Miksi on hävitetty vain susien näytteitä? Löytyykö joku osa totuutta näiden näytteiden takaa?

Tässä osa siitä, mitä jo nyt tiedän suurpetopolitiikastamme ja sen historiasta. Edellä esitettyjen faktojen valossa on kuitenkin selvää, että virkamieskoneistossamme ja suojelijoiden tekemisissä muhii paha paise, joka haisee, mitä syvemmälle asiaa pengotaan.

Kaj Granlund
Lestijärvi

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ
Elintarvike- ja terveysosasto
PL 30 (Mariankatu 23)
00023 VALTIONEUVOSTO
p. 09-16001 fax 09-160 53338

PÄÄTÖS NRO 1102/803/2002
Susien siirrosta

27.6.2002

Wolf Park
Pekka Juurikas
Kesähovintie 17
51900 JUVA

HAKIJA Pekka Juurikas

HAKEMUS Hakija on 24.6.2002 päivätyllä hakemuksellaan hakenut lupaa siirtää kaksi sudenpentua Ähtärin eläintarhasta Juvan eläintarhaan.

PÄÄTÖS Maa- ja metsätalousministeriön elintarvike- ja terveysosasto myöntää hakijalle luvan hakemuksessa mainittuun siirtoon seuraavin ehdoin:

EHDOT
1. Ähtärin eläintarhan valvova eläinlääkäri tarkastaa ennen siirtoa siirrettävät eläimet ja toteaa, että seuraavat ehdot täyttyvät:
1.1 Eläimissä ei esiinny mitään tarttuviin eläintauteihin viittaavia oireita.
1.2 Eläimillä on voimassa oleva rokotus rabiesta vastaan.
1.3 Kuljetuslaatikot ovat sellaiset, ettei eläinten karkaaminen niistä kuljetuksen aikana ole mahdollista.
2. Eläinten lastaaminen lähtö- ja määränpäätarhassa tulee tapahtua niin, ettei eläinten karkaaminen niistä kuljetuksen aikana ole mahdollista.
3. Kuljetus tapahtuu lähtötarhasta viivytyksettä määränpäähän.
4. Jos eläinten uudessa sijoituspaikassa eläimissä ilmenee tarttuviin eläintauteihin viittaavia oireita, tulee omistajan ottaa välittömästi yhteyttä paikalliseen virkaeläinlääkäriin ja Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitokseen (EELA).
5. Kuljetuksessa tulee noudattaa mitä eläinsuojelulaissa ja asetuksessa säädetään eläinten kuljetuksista, sekä CITES-

Maa- ja metsätalousministeriö antoi luvan siirtää susia Ähtäristä Juvan yksityiseen tarhaan, jossa jalostettiin koirasusia. Ähtärin eläintarha kiistää susia siirretyn.

Hukkakaura

Taas on hukkakaura röyhyllä ja kylän suurviljelijä ei välitä mitään. Mikä neuvoksi? K-Kauppa vai Pro Agria?

Ei nimimerkkiä

Jäitä hattuun

Onko helle sekoittanut Anttilan pään, kun ei muuta osaa tehdä kuin Sarvamaata ja kokoomusta haukkua.

Ei nimimerkkiä

Luomua

Atria lupasi luomulle kovan kysynnän. Nyt ei teuraita haeta koko kesänä kun ei kuulemma ole kysyntää. Huhtikuussa loppuu luomueläimet Atrialle.

Ei nimimerkkiä

Nikkeli

Asun Harjavallassa. Onneksi yläjuoksulla nikkelitehtaisiin nähden. Sitä vain ihmettelen, että minun pitää laittaa useampia kymppitonneja muutaman likakaivon suodattamiseen, mutta suurteollisuudella on edelleen suora putki jokeen ja 66 tonnia nikkeliä yhden hanan takana.

Voisiko joku asiantuntija selittää?

Riku Juti
maanviljelijä

VERKOSSA SANOTTUA

Voit kommentoida juttua osoitteessa *facebook.com/maaseuduntulevaisuus.fi* tai *maaseuduntulevaisuus.fi*

”Reikiä on teissä vaikka muille jakaa”

Viime viikolla MT uutisoi huonokuntoisten teiden alkavan jo hidastaa talouden kasvua. Maaseudun teiden kunto kirvoitti kommentteja MT:n nettisivuilla ja Facebookissa. Myös Valion toimet ja sen hallitus saivat lisää kritiikkiä osakseen.

Teiden kunto huolestuttaa

Nimimerkki Ammattiautoilija innostui kommentoimaan huonokuntoisista teistä kertovaan juttuun omista havainnoistaan.

”Hyvä esimerkki aiheesta on Uudenmaan ELY-keskuksen vastuualueella sijaitseva Kantatie 46:n Heinolan kunnan alue, kun kaikki vastuualueen rahat tuntuvat menevän pkseudulle! Raskaan liikenteen paine KT 46:lla on kasvamassa metsäyhtiö UPM:n Kouvolan investointien myötä, kun tarkoituksena on lisätä kapasiteettia ja puun käyttöä merkittävästi. ”

Raimo Hakkarainen otti tieasiaan kantaa Facebookin puolella.

”Vihdoinkin huomataan asioiden vakavuus. Pari vuotta sitten saatiin lupa käyttää ylisuuria rekkoja Suomen teillä, nyt ei puhuta niistä mitään. Sain pari vuotta sitten tilaisuuden käydä oikein ”kehitysmaassa” jossa oli tosiaan reikiä teillä. Pikkubussi joutui oikein kiertelemään, että matka jatkui. Eräs matkaseuralaiseni sanoi, että ei meillä Suomessa ole reikiä ajoteillä. Nyt niitä on jo vaikka muille jakaa, eivätkä sillat tosiaankaan kestä kauaa nykyisiäkään rekan painoja.”

Valion hallitus ei nauti lukijoiden luottamusta

Keskiviikkona uutisoitiin Valion hallituksen nauttivan hallintoneuvoston luottamusta. Lukijat eivät luottamuslauseita kuitenkaan jaelleet.

”Tämä on esimerkki siitä, mitä hallinnolta ja toimivalta johdolta odotetaan, kun kyseessä on markkinajohtajan toiminnan arviointi. Jos toimitusjohtajan ero katsotaan johtuneen sakkoprosessista, niin myös hallinnon johdon pitää miettiä omaa asemaansa. Valion hallinnon kärki on hyvin kapea ja myös ns. sisäsiittoinen. Pitäisiköhän nykyaikaisessa hallituksessa olla myös ulkopuolista asiantuntijavoimaa?”, kirjoitti nimimerkki Kokonaisuutta miettivä, läheltä asiaa seurannut.

”Valion hallintoneuvosto ei kanna vastuuta tuottajista ja antaa kyvyttömän hallituksen jatkaa tuottajille vahingollista toimintaa”, totesi lukija nimimerkillä entinen Valion hallintomies.

Toinen ”läheltä seurannut” pohti, mitä entinen hallintomies tarkoitti tuottajiin suuntautuvilla vahingollisilla toimilla.

”Mitähän nämä vahingolliset toimet ovat tuottajia kohtaan? Mielestäni Valio on onnistunut varsin hyvin ennen kaikkea tuottajien, siis omistajiensa suuntaan. Meijereillekin olisi voinut tapahtua sama kuin lihataloille: pohjoinen vastaan etelä. Tätä tilannetta ei aikanaan tullut ja sitä ei tiedä kukaan olisiko se ollut parempi.”

MATTI RIITAKORPI